

Bijlage 2: Toelichting op de mutatie bedragen uit de decembercirculaire 2020

Ad 1: De uitkeringsfactor stijgt met 2 punten. Dat betreft 1 punt van de verdeelreserve en 1 punt ontwikkeling uitkeringsbasis. Dat laatste is overigens een saldo van +2 punten door lagere aantallen bijstandsontvangers en -1 punt door hogere aantallen een-ouderhuishoudens.

Ad 2: Naast de mutaties in de algemene uitkering die worden veroorzaakt door wijzigingen in de maatstafgewichten en de wegingsfactoren als gevolg van beleidsmatige maatregelen, wordt een deel van de mutatie veroorzaakt door mutaties in de basisgegevens, de zgn. "hoeveelheidsverschillen", bijv. aantal inwoners, huishoudens, minderheden, enz. Per saldo zorgen deze hoeveelheidsverschillen in de decembercirculaire voor Harlingen voor een negatief financieel effect t.o.v. de septembercirculaire.

Ad 3: Op 1 januari 2020 is de hulpmiddelenzorg aan cliënten die in een Wlz-instelling wonen vereenvoudigd. Vanaf deze datum worden mobiliteitshulpmiddelen (zoals een rolstoel en een scootmobiel) voor alle cliënten in een Wlz-instelling verstrekt vanuit de Wlz en niet meer vanuit de Wmo 2015. Hiervoor zijn in de septembercirculaire 2019 middelen overgeheveld naar de Wlz. Daarbij zijn VWS en VNG overeengekomen dat op basis van realisatiegegevens nacalculatie plaatsvindt. Op basis van de realisatiegegevens over de eerste acht maanden van 2020 blijkt dat er € 16,9 miljoen te weinig is overgeheveld vanuit het Gemeentefonds naar de Wlz. Deze correctie vindt nu plaats voor 2020 (Harlingen € - 20.000). In de meicirculaire 2021 wordt de nacalculatie structureel verwerkt op basis van realisatiegegevens over de eerste 9 maanden van 2020 aangevuld met een nog af te spreken ophoging voor onderhoudskosten.

Ad 4: Gemeenten maken gebruik van de centrale voorzieningen van de Basisregistratie Personen (BRP). Ten opzichte van de begroting en van de voorlopige staffelindeling is er in 2020 meer gebruik gemaakt van deze voorziening. Gemeenten dragen hieraan € 1,532 miljoen bij.

Daarnaast is er een naheffing voor gemeenten van € 2,925 miljoen voor het gemeentelijk gebruik van de BRP over 2019. Dit wordt in 2020 verwerkt (Harlingen € -4.000).

Ad 5: Eind 2017 hebben de VNG en het Ministerie van BZK afgesproken dat de doorbelasting van DigiD en MijnOverheid via de algemene uitkering uit het gemeentefonds verloopt. De VNG heeft gevraagd om de bestaande regeling voor 2018 ten aanzien van de bekostiging van DigiD en MijnOverheid voor de komende drie jaar te continueren, totdat de afgesproken evaluatie van het stelsel is afgerond. Op basis van de verstuurd facturen door Logius over 2020 komen de kosten voor gemeenten uit op € 3,11 miljoen.

Daarnaast dragen de gemeenten 40% bij van de kosten voor de (gemeentelijke) belastingsamenwerkingen. In 2020 komt dit uit op € 796.000.

In beide bedragen zijn ook de eindafrekeningen van 2018 en 2019 verwerkt.

Ad 6: In het Bestuurlijk overleg financiële verhoudingen van 23 mei 2018 is afgesproken dat de doorbelasting van de niet-transactiegerichte voorzieningen in de generieke digitale infrastructuur (GDI) via een uitname uit de algemene uitkering van het gemeentefonds

verloopt. Logius heeft de hoogte van de rekeningen voor de gemeenten bepaald en kwam uit op een uitname van € 2,471 miljoen.

Ad 7: Gemeenten hebben kosten moeten maken voor de gemeentelijke basisadministratie doordat het Logisch Ontwerp is aangepast. Conform afspraken worden de kosten (€ 300.000) vanwege de aanpassingen in het Logisch ontwerp aan gemeenten via het gemeentefonds vergoed (Harlingen € 255).

Ad 8+9: Het betreft hier mutaties in reeds bestaande Integratie-, decentralisatie- of suppletie-uitkeringen. Voor de onderliggende reden van de mutatie verwijzen we naar de circulaire zelf.

Ad 10: Als onderdeel van het steun- en herstelpakket stelt het kabinet in 2020 en 2021 extra middelen voor de re-integratie van bijstandsgerechtigden (€ 40 miljoen in 2020; € 90 miljoen in 2021 inclusief afdracht aan het BTW Compensatiefonds; Harlingen resp. € 63.000 en € 145.000). Gemeenten ontvangen deze extra middelen zodat zij de reguliere dienstverlening op peil kunnen houden nu de instroom in de bijstand toeneemt.

Ad 11 + 12: Als onderdeel van het steun- en herstelpakket stelt het kabinet in 2020 en 2021 extra middelen voor het gemeentelijk schuldenbeleid (€ 15 miljoen in 2020; € 30 miljoen in 2021; Harlingen resp. € 16.000 en € 33.000) en de bijzondere bijstand (€ 5 miljoen in 2020; € 10 miljoen in 2021; Harlingen resp. € 6.000 en € 11.000) beschikbaar, gelet op de voorziene toename van de armoede- en schuldenproblematiek. Deze extra middelen stellen gemeenten in staat om hun inwoners waar nodig van dichtbij te blijven ondersteunen.

Ad 13: De VNG en het Rijk hebben in maart, kort na het uitbreken van de coronacrisis, afspraken gemaakt over het bieden van financiële zekerheid en ruimte aan zorgorganisaties en professionals binnen de Jeugdwet en Wmo 2015. De afspraken zijn gericht op het zo goed mogelijk organiseren van continuïteit van zorg voor cliënten en het borgen van het zorgstelsel voor de langere termijn.

Onderdeel van de afspraken met gemeenten is onder meer dat meerkosten als gevolg van de coronacrisis door het Rijk worden vergoed aan gemeenten. Op 28 mei jl. heeft het kabinet de Kamer geïnformeerd over een compensatiepakket voor medeoverheden waaronder een voorschot voor gemeenten van € 144 miljoen voor de meerkosten en inhaalzorg van de jeugdzorg en Wmo 2015. Dit voorschot is vervolgens verdeeld in paragraaf 2.2 van de aanvullende brief van juni 2020. Daarnaast is in opdracht van de Ministeries van VWS, FIN, BZK en de VNG een onderzoek naar de omvang van de totale meerkosten in het sociaal domein in 2020 uitgevoerd. Op basis van dit onderzoek is de totale hoogte van de compensatie met betrekking tot de Jeugdwet en Wmo 2015 in het bestuurlijk overleg van 23 september jl. gezamenlijk vastgesteld op € 170 miljoen. Dit betreft een afrondende afspraak voor meerkosten (inclusief mogelijke inhaalzorg) in het sociaal domein over 2020. Er vindt na afloop van 2020 dan ook geen nacalculatie meer plaats.

Het verleende voorschot wordt met de nu vastgestelde € 170 miljoen aan compensatie verrekend. Er wordt dus € 26 miljoen extra toegevoegd aan het al door gemeenten ontvangen voorschot van € 144 miljoen. Voor Harlingen gaat het om € 24.000

Ad 14: Met de motie Asscher c.s. heeft de Tweede Kamer gevraagd hoe mensen ondersteund kunnen worden als ze in quarantaine horen te gaan. Het kabinet heeft met gemeenten afgesproken dat zij een rol zullen vervullen bij het ondersteunen van mensen die in quarantaine moeten. Het gaat daarbij vooral om praktische ondersteuning en het continueren van zorg en ondersteuning vanuit de sociaaldomeinwetten voor die burgers die in quarantaine moeten en niet in staat zijn de problemen die daardoor kunnen ontstaan zelf of met hun netwerk op te lossen. Het gaat mogelijk om een groep die niet al in beeld is bij gemeenten. In de quarantainegids die onder andere via de GGD verspreid wordt, worden mensen naar de gemeente en het Rode Kruis verwezen als ze de hulp niet zelf georganiseerd krijgen. Met de VNG is afgesproken dat gemeenten hun vrijwilligersorganisaties en hun toegang/informatiepunten voorbereiden om de mensen in quarantaine die het niet zelf redden, deze ondersteuning te bieden. Dit vraagt ook een duidelijk vraagpunt en snelle handelswijze (binnen 1-3 werkdagen). Ter compensatie van mogelijke extra kosten wordt in 2020 eenmalig € 4 miljoen toegevoegd (Harlingen € 3.000).

Ad. 15: Gemeenten ontvangen in 2021 een tijdelijk impuls voor re-integratie (€ 50 miljoen inclusief afdracht aan het BTW Compensatiefonds; Harlingen € 77.000) die gemeenten in staat stelt om de dienstverlening aan mensen die nu als gevolg van de crisis de bijstand instromen te intensiveren. Persoonlijk contact is belangrijk om hen vanuit een uitkeringssituatie naar werk te begeleiden.

Ad 16: In de Kamerbrief Uitwerking maatregelen tweede specifieke pakket voor de culturele en creatieve sector van 16 november jl. gaat de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in op de verdeling van de reeds eerder toegekende € 149,7 miljoen (Harlingen € 121.000) ter ondersteuning van de lokale culturele infrastructuur. Veel van de culturele instellingen die door gemeenten worden ondersteund, komen door de coronacrisis in de problemen omdat activiteiten niet kunnen doorgaan en eigen inkomsten dalen. Met deze extra middelen worden gemeenten in staat gesteld om deze belangrijke instellingen te ondersteunen en zo de lokale culturele infrastructuur in stand te houden. De verdeling van de middelen vindt plaats naar rato van de Iv3-uitgaven van 2019 aan cultuur. Daarmee is het bedrag dat gemeenten krijgen, gerelateerd aan de aanwezige culturele infrastructuur die door gemeenten wordt ondersteund. Gemeenten weten zelf het beste welke (type) culturele instellingen of voorzieningen moeten worden ondersteund. Het is daarom aan de gemeenten zelf om de middelen daar in te zetten waar de culturele infrastructuur van hun gemeente de steun het hardst nodig heeft.

Ad 17: Het kabinet stelt een aanvullende compensatie van € 26,9 miljoen ter beschikking aan gemeenten in verband met de maatregelen die vanwege COVID-19 aanvullend noodzakelijk zijn voor de Tweede Kamerverkiezing. Daarvan wordt € 22 miljoen uitgekeerd via het gemeentefonds (Harlingen € 23.000). Deze compensatie van € 22 miljoen is bedoeld voor onder meer de extra organisatie, het inrichten van stemlokalen en instellen van stembureaus voor vervroegd stemmen, het drukken, opslaan en beveiligen van stembescheiden, de portokosten van briefstembescheiden, het instellen van afgiftepunten en van briefstembureaus. Dit bedrag wordt uitgekeerd op basis van het aantal kiesgerechtigden per gemeente.